

Sárközi László

# CSIRÁGÓ

szonettciklus



Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

A kiadás alapjául a [www.kalaka.com](http://www.kalaka.com) webhelyen megjelent mű szolgált.

Kiadja a Mercator Stúdió

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Lektor: Gál Veronika

Szerkesztő: dr. Pétery Kristóf

Műszaki szerkesztés, tipográfia: dr. Pétery Kristóf

ISBN-10: 963-606-565-9

ISBN-13: 978-963-606-565-2

© Sárközi László, 2006

© Mercator Stúdió, 2006

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

[www.akonyv.hu](http://www.akonyv.hu)

T/F: 06-26-301-549

06-30-30-59-489

Sárközi László

# CSIKÁGÓ

szonettciklus

Takács Gábor tanár úrnak  
Igaz barátságodért

## ELŐJÁRÓSZÓ

Ez a vers Budapest két belső kerületében, a hetedikben, és a nyolcadikban játszódik, amit a pesti köztudat egyszerűen csak Csikágó-nak hív. Régebben a hetedik kerület Thököly út, Dózsa György út, Damjanich utca, Rottenbiller utca által határolt részét illették ezzel a névvel. Manapság "Csikágó"-nak nevezik a kerületben a Teleki teret is, és annak tágabb környékét, egész a Nagykörútig. Egyes feltételezések szerint az Amerikából visszatelepült magyarok nevezték el így, utcáinak szabályos, négyzetes elrendezése miatt, mely Chicago-ra emlékeztette őket. Más feltételezések viszont, már a Kádár korszakban is elterjedt bűnözésről eredeztetik a nevet, mely Amerika és a világ legveszélyesebb városára utal. Akárhogyan is volt, tény, hogy a hetedik-nyolcadik kerületben a rendszerváltás idején ugrásszerűen megnövekedett a bűnözés. A rendőrség a két kerületet összevonatan, egy kapitányság alá rendelve kezeli napjainkban, és a kerületeket a rendőri szakzsargonban is csak - Csikágó-ként emlegetik. Ezt a szakzsargont vettem át, művem címének adásakor, utalva e két kerület együttlevőségére. Versemben mindössze egyetlenegy nap történetét írtam meg, napkeltétől késő napnyugtáig. Ez az egyetlen nap ugyanolyan, mint a többi; valójában teljesen jelentéktelen az időfolyamban, akár az ember személyes léte az emberiség soraiban, de – teli van érzelmekkel, reményekkel, fontos és kevésbé fontos dolgokkal, történésekkel, vagyis az élettel, amivel az ember küzd, és amelyben mégis az Isten uralkodik...

Budapest, 2004. október 14 –

*Sárközi László*

# I.

...kivilágolt ablakból nagy kacaj  
hallatszik, köd gombolyodik, a párás  
macskakövön vinnyog a macskajaj.

A sötétből lassan szürkül a látás,  
távol villamos visong, busz zörög,  
járdához simul. Munkás lődörög,  
svájci sapkáján folt, homlokán vágás

a ránc, táskájából kilóg a csomag;  
csonka colostok, tört kiskalapács...  
rágyújtana, majd némi matatás  
után inkább fölszáll és már nincs nyoma.

Tompa árnyék csorog az utcákra:  
nyújtóznak a fák, a házfalak doha  
s váratlanul kialszik a lámpa.

## II.

Haldokló hajnal fáradt foszlányait  
szaggatja szét a szikár napsugár,  
madarak hangolnak, nyikkan sután

a hallgatás s átlépi korlátait:  
rigók rivallnak rivalizálva,  
galambraj pörög – silabizálja  
torkuk kottájuk bűgő akkordjait.

Lassan lábol a locs-pocs a tócsába,  
bot koppan, inog a koszos ruha,  
slattyog, cuppan, toccsan a nyútt csuka  
s motyogva bújik a nyíló kocsmába.

Fakul a hold; rátakar a kék ég,  
homály világol az ajtó résén  
s talpam nyomja a falépcsők csorbája.

### III.

Lázasan mos a pultnál a csapos;  
korsó csörög, készül az alapos  
munka, majd hosszan fütyül a kávégép;

rojtos, zöld kötény törli nagy markát:  
csészét hoz, kávé mér, habot rá kérés  
nélkül nyomna, adja a duplát, élénk  
mozdulata föl-föl villan tarkán.

Sört hozatok, sülthurka illaton  
ringok... orrba vágnak a buborékok:  
vagy három zsák lyukas bádoffazékon  
blokkol a nagykörúti villamos...

A plafonon halvány ikonsalétrom  
sarjad, füsttől barnul a tapéta,  
alján ragacs a bor maradéka.

## IV.

Choli Daróczi Józsefnek

A sarokban játékgép áll; hunyorog,  
csalogat – csábító a jutalom,  
pislogása sárga-piros-gunyoros.

Máris műbőr tárcámat kutatom;  
matatom a ropogós bélést – vékony...  
a játékos csak akkor találékony  
és szép, ha van miből... most mulatok,

iszom, a masinának mutatok:  
öklöm az alkarommal kimért félkört  
ír... s hiába hasít közénk száz mérföld,  
vonz a tét, – a gombokra zuhanok...

...később koszos klotyóra görcsöl gyomrom  
pénzt számlálok, múljon az unalom:  
végül mégis nőtt s fogyott is a gondom...

## V.

Tucatnyian szorongnak a pultnál,  
löttyöktől lázad s lágyul lármas agyuk  
napról-napra. Nincs dolguk. Hazugnál

hazugabb szavakkal traktálják maguk  
s talán hiszik is, amit habognak  
korsóikra rágörcsölt marokkal,  
pillantásuk fanyar, ahogy a szaguk...

...az ablaknál ül, külön a többtől,  
karjában kopott, kockás kabátka,  
ősz haját lassan simítja hátra,  
olvas, hosszú hamu hull a cigiről.

Asztalán kisfröccs – ráköszönti olykor  
a csaposra, sok boros baráttra.

## VI.

Végig a körúton szar korzózik;  
nyúlós, avas búz ül rá a bárókra,  
lapul boltokban, padokon s párokra

vicsorog. Illatokon torlódik  
mohón, s lóg lassan órló fogak között,  
gyomorba fut akkor is, ha az tömött  
s alkoholban tobzódva oldódik.

...szökőkút márványán rozsdás kabát  
csücsül társtalanul; vén vagány... arcán  
földszín rojtos drótszakáll szaglik, ajkán  
kukákból sodort dohányt tart lazán,

pusmogó parázs ropog, míg nadrágja  
szárán patak fakad. Szél kél s halványka  
tükrén sárgán bólogatnak a fák.

## VII.

Zajokba zárt magányban szuszog a park,  
szarka araszol, varjú vacakol  
a barna talajban s kopottra kapart

lában sápad a kongó flakonoktól  
távol. Halmokba hordott kacaton  
ragacsos pornóújság cafatok  
sárgulnak s kormos a parázs nyomoktól

a bokor alja. Húgyszagú matracon  
fakó folt, rojtos rajta a tarka  
takaró, szunnyad a szakadt sapka  
alatta, forog s rüg a láb. Zaklatott

hangú habzó ajak torz szavak után  
kap. Apró motyó szorong a barna  
karban, arcra szórt hamu a napsugár.

## VIII.

Szabadon szaladnak szét az utcákon  
a szétszórt hulladék halmok, buckákon  
bukdácsol a szél, omló vakolás,

a csapódó ablak nyomán szilánk hull  
alá s toporzékoló csaholás  
válaszol rá. A piac: pakolás.  
pattogó sült – illata rászilárdult

rég a matt téglákra. A vasajtóban  
vadgalamb zsörtölődés: zsibongva  
zsongnak, szakadt zászlóként kibontva  
tolluk; karcolnak pulton, szakajtóban

korhadtt padlásokról ki-kirontva  
kutatva karcol körmük; társaikat  
nyomva fáradtra tépik szárnyaikat.

## IX.

Tányérnyi pupillákkal fut a macska  
a pult alól; a tyúk püspök falatja  
foga közé szorult. A sarokba

kuporodik, zsíros cafatokra  
szakadnak szét foga közt a darabok,  
hosszan csámcsog; imádja a falatot  
s már a kampón lógó malacokra

néz sárga pillantása. Hószínű  
szalvétáját nyalva nyújtózik, ásít,  
majd útra indul – új potyára számít.  
Mégis, a nagy, kék vasajton kívül

jobban járna talán; savósínű  
a kofa arca, lilán villan a vér  
a bárdon, a hús hangosan csattan, ha mér

## X.

Hajlott pár, kar a karban, a céklából  
válogat, mérik, aztán a néhányból  
gyorsan visszaraknak pár darabot.

Az alma nyolc napja még zamatos  
volt, most olcsóbb, a banán friss és káros  
a kopott bukszának, a hús: két-három  
farhát; kutyával közös falatok.

A visszajárót szótlán számolják.  
Ó-divat a ruha rajtuk, lábuktól  
duzzad a takaros cipő, hátuktól  
bothossznyi a földig a távolság,

tárcáik csak dús múltjuk tárolják.  
Karba kart fonva csoszognak útjukon,  
a karikagyűrű csillog ujjukon.

## XI.

...onnan jött, hol mandarinok porladnak  
ősidők óta, ahol hagyomány  
a tudás, méltóság a kor, még hatnak

a bölcs írások s Buddha lábnyomán  
oly sok Buddha halad. Most itt ül. Ruhát  
árul, magnót, lábast – bármit s áruját  
gálánsan, s olcsón adja. Bárhová

is sodorja sorsa – talpon marad,  
s kultúráját adja új hazájának.  
Nyugalma izzik, fagy pillantásában  
a bársony; itthon van, ám hontalan:

nincs nálunk sárkány s oroszlánok tánca  
hol kosztümök kavalkádja alatt  
dobban a szív, az ősök szarkofágja...

## XII.

A nap aranya tócsákba szökik,  
vibráló vizükből karikát kortyol  
pár galamb: tükrük hullámszik, török.

Kikoptatott küszöbön kutya horkol,  
légy zümmög s a farkok lustán moccan,  
gőz száll, tányér csörög, mozgás roppan:  
hintaszékén apró anyóka horgol.

Szél támad; a kukán sikolt a sörös-  
doboz, csikorogva hörög, zuhan  
s koppan a kockakövön, átsuhan,  
csatornán csikar, csattog, s tovacsörög.

...a népkonyhán a sor tömör és hosszú:  
az utcán is téblábol vagy tucát,  
van aki higgadt, van aki bosszús...

## XIII.

...a harang ősi dicsőségről búg  
s a konyhaudvaron locsogva mozdul  
a sárban a sor. Vad pofa tör-zúz,

végül valaki vaskosan ráfordul.  
A falak bibliából citálnak  
s aki sóvár, hogy is vacillálhat?  
mohó pillantása tányérba csordul,

két marka kinyitva, pont, ahogy koldul  
s Igét idéz. Más lassabb: céljába  
komótosan halad – csak fél lába  
van, az útról most a kapura fordul

s rossz mankója tocsog már a csúszós  
talajon. Hangja hamis bortól torzul:  
a küszöbig mozgalmi dalt dúdol...

## XIV.

Pucér platánba ágyazott a rogyant,  
rozsdás rács s rothad a tövükhöz pottyant  
sárgálló kutyagumi. Kaparás

kucorog a kapukon, hasadás  
tör át a palánkon, rohan falakon  
s átvág a grafitin. Kifli darabot  
rűgő srácok; csillan a harapás,

ballagnak a táskák és vihogják  
az ásító kapualjban kukákat  
kutató koszos alakot: ruhákat  
turkál s mulat – a jót is kidobják!

Napozó munkások: épp' kihozzák  
a kártyát: dolgozni már nincs szándékuk.  
Omló dór oszlophoz hasal árnyékuk.

## XV.

Járőr kocsi pattan a járdára,  
kattan az ajtó s kilöki a zsarut  
az alakhoz, ki majdhogy falba lapul:

...nadrághoz bújik sétapálcája,  
sovány nyakában liftté vált a csutka,  
árnyéka háta tartását hazudva  
vibrál, s markába izzad tárcája;

a parancs otrombán iratokat  
kér – az ujj lassan piszmog, hosszan vizsgál  
s a buksza tartalmát kiszórja – „viszlát!”  
otthagya a csikorgó nyomokat...

...négykézláb kapirgál, arcába árok  
mélyül, fakult fotón matat, pénzt számol.  
Falnak fordítom pillantásomat...

## XVI.

Iskolatáskák szaladnak a járdán  
visongva, nyomaikat puha kátrány  
őrzi most két kirohanás között...

...magában baktat, rosszul öltözött,  
szurokszín haja takarja vágyait  
a bagdadi éj bársonyos álmait  
hosszú, mélysötét pillái mögött...

Alig kamasz a lány, szűk a cucca,  
csak imbolyog, csontos arcán fátyolos  
mosoly, a suli kapunál ácsorog.  
Kimért bajának maradék jussa

krétaszín markában: bűz az utca,  
öntudatlan szorongatja a zacskót  
s szívja a szűrős szagú, híg ragasztót.

## XVII.

Zuhognak a súlyos napsugarak,  
kókadnak a villanydrótok. Bágyadtan  
szusszan a busz s oldala kihasad.

Az ülés firkált s mind foglalt: tikkadtan  
várok. ...a srác – cigány. Mint én. Bámul  
valamit, s ahogy az ajtó tárul,  
lőtt rugóként a kuporgókhöz pattan,

villámlik a mozdulat és – kimarja  
a lankadó kismama nyakából  
vékony aranyláncát... Ábrándjából  
riad a nő – sikolt, arcát takarva

rázkódik. Rám izzó pillantások  
alatt arcomat acélszürkén marja  
a vér. Támolygom... Átszállok... Fázom...

## XVIII.

...bukott birodalmak foglyai voltak,  
szétszórattak s homokba hulltak holtan,  
a törvény a hazájuk s otthonuk,

családjuk a vallás és a kultúra.  
Csak bolti táblákon hírlík nyomuk  
s kirakataikban: szálló poruk  
sincs – nincs sötét kaftán, kalap s hosszúra

nőtt szakáll. Az Úr házat rácsok zárják,  
udvarán puska és pisztoly posztol;  
vizslatják azt is, ki padon kosztol,  
az utast fémkutató kapuk várják

s az árkád árnyéka olvad olykor,  
hogy lássa gyűlölködő s a pártatlan  
a falain táblákba rótt fájdalmat...

## XIX.

A srác haja rikít, görkorcsolyája  
siklik lépcsőn s korláton, szakadás  
ragyog nadrágján, halvány mosoly szája.

Visszhangzik magnója az aluljáró  
firkált falán, ugrik – s nincs akadály:  
csillan az övön a szög, a nyakán  
karcsú lánca. Pillantása mustráló;

ránéz a lányokra és a fiúkra  
is, suhan s kijáráshoz sodródva  
fénylő pénzt dob a lyukas pokrócra.  
Gazdája mintha kutatna kiútra:

támolyogva, magasba tartott ujjal  
hadonászik az arrajárókra,  
s magába társalog. Vagy tán az Úrral...

## XX.

...a pályaudvarnál masszív forgalom,  
botorkáló hőség süt az útra,  
kocsik koccannak a másik oldalon:

torpan az özön aszfaltot túrva,  
csattannak az ajtók s ugrik ordítva  
a sofőr villám-pofont kanyarítva,  
amaz nyomatékul hasbarúgja...

...mint karvaly, ha prédára vadászik,  
várja utasát a kijáratoknál  
a taxi, nyüzött arcán a borostát  
kaparva csalogatja a bácsit

s ahogy csomagja gondja alatt roskad,  
párnájába dugja a borocskát.  
Poharában zaccos kávé poshad...

## XXI.

...szikla az álla, a válla – ólajtó,  
vaskos pénznyaláb nyomja a markát  
s nyilvánosan lobogtatva tarkán

a bankókat átforgatja százszor  
is műgonddal. Izzadt ujját sóhajtó  
pillantások érik, tömött sótartó  
bőr kabátja. Rásandít néhányszor

a csarnokban posztoló zsarura:  
az unottan az utasokat nézi,  
majd sasként rájuk hull – papírját kéri  
s a csavargó újságost kapura

mutatva kiküldi...Szól a szignál,  
a buszokból loholnak és szidják  
a sokaságot, a várost s magukat.

## XXII.

...a fuvolaszó átszúr a morajon,  
a fiatal srác Mozartot játszik,  
kottából, pontos és tanult – látszik:

lágyan időz pár trillán és sóhajon,  
majd tova ring. A tudását adja:  
aránylik hozzá kongó kalapja.  
Vonó búsul s jajong a túloldalon:

kajla a kalap, borotvált a tarkó,  
ősöktől örökölt a mozdulat  
s magával ragad hangzás, fordulat,  
csatakos az ing, tajtékos a barkó

s a koldus kilép a művész mögül;  
sárgult, göcsörtös ujjai közül  
csak dara hullik a tokba – az apró...

## XXIII.

...a büfék árai plafonon járnak,  
ám az utazók pultoknál sorjáznak;  
sápad a gépi Cola, ropognak

a fogak. Csapolt bor illatozva  
csábít szolgálattól fáradt katonát:  
szódával kutyulja Tokaji borát.  
A lacikonyhán párát morogva

pattog a kolbász a sokszor szűrt avas  
olajban. A séf ujján férc-kötés,  
sovány nyakában sárguló kötény.  
Papírtáljain a vékony húsadag

csak kucorog, halovány a cékla  
s a fél marék sült krumpli: mohón akar  
tollasodni – alkalmasint még ma...

## XXIV.

...a földalattiból átrohanva  
a placcon: nyújtózhatnak a vonaton,  
van, ki a sakkozónál ragadva

a táblára kandikálva andalog  
s tart, hogy nyugtából valakit kihoz  
a szuszt is visszafojtja: bármikor  
királynővé válhat a sötét gyalog...

Távol ül a lány, tartása laza,  
tarka cédulát rak a lapok közé  
s óvott kincsként hull a kopott könyv fölé  
haja barnán fénylő zuhataga,

iszákjában hárfahúrként sorban  
a kották. Óvatosan háta mögé  
araszolok – Lin Yutang-ot olvas.

## XXV.

...hűvös márvány támogatja hátát  
és mégis sziklaként áll fél lábán  
az áradatban. Tompán és kutatva

vár maszkja, a várócsarnok pillér  
árnya moccan, s mintha tinta zuhanna  
pillantására, az időt mulatja  
csonkolt markában pár fakó fillér.

Futtában falja a túrós táskát  
a járőr, a gőzölgő kávét torkába  
önti s rohan a vonathoz botjába  
kapaszkodva és buzdítja társát,

aki vágyón pislant a kisvodkára  
a pincér pultján s pár pillanattal  
tovább pizmog a Colás palackkal...

## XXVI.

...dübörgő haus hatol agyamba  
és szétbombázva gondolataimat  
visszhangzik a fal hasadékaiban.

Csillan a fém az orrban, a nyakban,  
övön s bőrkabáton: srácok táncolnak  
a taktusra: ritmus ring a láncokban  
s tarka taréjba fésült hajakban,

bakancs döng a boros flakonoknál  
s gazdáik rásandítanak az úrra,  
ki zakójában pénzt csörömpöl – újra  
ott pislog, s járkal a kamaszoknál,

ám azok csak maguk közt barátkoznak:  
páran hátrasétálnak, s találkoznak  
a holtvágányra tolt vagonoknál...

## XXVII.

Sárgán csordul a fény a falakra,  
a pályaudvar árnyéka utcára  
nyomul, járdáról a farkaskutyára,

ki oszlopra hugyál – jó magasra  
fröcsköl a vizitálás, szikkadt kakát  
szaglászik izgatottan, s borzas farát  
riszálva büszkén odébb áll. Napra

ült a balkonon a konyhaasztal;  
fürdőruhások isznak és kávéznak  
s ronggyal hajkurásszák a maradékra  
szállt bogarakat. Nyűtt bakancs talpa

lassan vontatja kocsiján a kukát  
és aprólékos vizsgálatok után  
járdára állítja borús arccal...

## XXVIII.

...a kis térről számúzték az utolsót  
is a piaci kofák, ásítva  
árulja magát a szomszédban, olcsón

és a környék kocsmáiban. Szobákra  
járva futószalagon szállítja  
kuncsaftjait, majd tompán taszítja  
a függönyöktől szétválasztott ágyba.

Óráit utcán vagy ivókban tölti  
a duhajkodókkal ropva táncát,  
tapogatva övtáskát és tárcát  
s a pénzt alkalmi barátokkal költi,

máskor odaadja – fázik üvöltő  
stricijétől s hozzáköti láncát:  
fél magánytól, inségtől, a tükörtől...

## XXIX.

Bérházak párkányáról zuhannak  
alá koszos rongylabdaként s a talaj  
fölött tárt szárnyú angyalként hatnak.

A piacfalnál két zugárus matat  
utánam: némi szajrét adnának  
olcsón s ha vásárlók garmadával,  
jutányosan kapom. Ing, zokni – vacak

kacat mind, azonnal markomba nyomnak  
két csomagot s már a harmadikat  
adnák, majd a férfi gyorsan kikap  
szatyrából két órát: „...kincs a párodnak,

igazi svájci...” A nő a fillért  
is átszámolja. Szoknyája fodrokkal  
rakott és varrott rajtuk a hímzés.

## XXX.

...a sarki kisbolt lépcső hasadékán  
szárnyas hangyák munkálnak, a falon  
grafiti ordít. Tolókocsis bénát

óv a lomb: ölén homályló flakon,  
pálinkától párologó arca árkolt,  
skótkockás ingjéről hiányzik pár gomb  
s habzik a hányás rajta. Csomagok

kandikálnak a szék kosarából:  
pékárú, zöldség, szalámi, szalonna,  
dohány, kávé, kannás bor, tészta, vodka.  
Olykor horkant s vacogó ajkáról

nyál csurran folttal nagyolt nadrágjára,  
lyukas árnyék rohangál arcáról  
lábára, s bújik rongy strandpapucsába...

## XXXI.

A lány a srác hátsóját simogatva  
sétál, néha szorosan rámarkol,  
piros ajka csókot csattant s kacagva

harapdál a rakoncátlan fürtökön.  
A banda szótlánul áll a sarkon,  
pillantásuk szúr, árnyékuk karcos,  
konok vállakon borostás üstökök.

A lány azonnal a fiúhoz lapul  
s átbotlanak a túlsó oldalra,  
lazán, akár a palló. Népdalra  
fakad a magnó, formaruházatuk

hátán a pajzs rajz Árpád-sávot majmol  
s darutollat és várnak hallgatva.  
Szájukon a gőg gúnyos görbét rajzol.

## XXXII.

Őszibarackszín kimonót hordoz  
a nap, rubinvörös, hosszú uszályal.  
Kamaszok görkorcsolyáznak boldog

ricsajjal: ugratnak lépcsőről háttal,  
csőkorláton csikarnak s dobogón  
dobbantanak. Lány hajuk lobogó  
gyanánt csillámlik szilaj táncolással.

A lány blokkja kövér kavicsot sodor  
lábamnak – dobott szó a „bocsánat,”  
aztán félfordulattal, korának  
hamvas bájával rám villan a mosoly

s látszik gyöngy foga. Csábos a szája.  
Tollam s papírom fürkészi. Arcomon  
hosszan időz türkiz pillantása.

## XXXIII.

A kocsi hörög, hangosan harákol,  
majd sóhajtva sorol forgalomba,  
gyorsultában is lomha és magányos,

gomolygó, vaskos füstjét dohogja.  
A harmonikás most rágyújt, hallgatag  
pipájára árnyékol a nagy kalap,  
tábori székén ül nyugalomban,

kockás rongydarabbal homlokot töröl  
és már játszik. A család kínai,  
várnak s fogékonyságuk lírai:  
küldik a kislányt – célja a kis vödör,

a harmonika hullámzik, zokog,  
– apró lábai trappolnak a kövön,  
kicsiny markában papírpénz ropog.

## XXXIV.

...durva árnyék: fokról-fokra nyúlva,  
fűjva cammog és fásultabbá válva  
útra hullik a falaktól rúgva,

csúszva gurul az aluljáróba  
s rásózza hulláját a csontos vállra:  
árva barátja némán guggol, várja,  
hátha valóra válik az óra

s szóra méltatják. Ruhája alapos,  
haragos vonal szorítja száját,  
hátát fal nyomja, borotválásán  
márkás kölni illat, ingjén szalagos,

lapos nyakravaló. Kis fény kanyarog  
s kavarog, majd széttöri álcáját:  
tábláján sikoly – "Dolgozni akarok!"...

## XXXV.

A busz ablakán rőt-sárga napfény  
rohan az éj homályos udvarába  
s fáradt csíkot húz a munkásruhára.

Fakult mészfolt szunnyad a logarléc  
hátán, hasadás húz gyűrött nadrágján  
s szíj szorongatja kitágult sapkáját.  
Az állomásnál rókaprém gallér

topog; a láb túsarkúba szorul,  
óvatos a szoknya, tárgytól, utastól  
távol marad, s dül-fül a férfiakról,  
kik bántják. A munkás hátrébb vonul,

rámosolyogva ülését kínálja:  
borzong a blúz – rászorít a korlátra  
s a másik irányba néz konokul...

## XXXVI.

Jól öltözött fiatal lány tarhál  
a kocsmá ajtónál; gyakorló költő:  
hantája – csúf, ő – szép s tartja markát...

...szaftban úszó mócsingos marhapörkölt  
páráll, állítólag borban készül...  
fakul a galuska. Tányér mélyül  
s a karcos bor kacagva torkon dörgöl.

A másik asztalnál vidám társaság  
vacsorázik, korsószám nyakalják  
a sört, aztán tarkójuk vakarják:  
nagy a számla, markuk pénztárcába vág,

susmognak-számolnak, széklábat rúg  
a csizma: boldogan francba zavarná  
a pincért a szárba dugott vasrúd.

## XXXVII.

Haldokló szamurájt alakít a nap,  
a színtalakraól utcákra kúszik  
halovány sóhaja, majd kútig szalad

s a víztükrön galambtollra csúszik.  
Takarók padokon, boltok zugában:  
fantom motoz, szuszog, s nyugszik ruhában,  
párna a cipő, poros pléd nyúlik

bokáig. Mély hang torkot köszörül  
s a köpés hangja mint gázban a szikra...  
...a bűnőkön, mit csapott vállaikra  
raktak, tán csak a halál könyörül...

A srác áll a kútnál, borzolt hajában  
csillám, finnyásan ég a gyönyörű  
rózsa bíbora félájult markában...

## XXXVIII.

...aláhull az utolsó római  
császár s a vén halál trónra ül újra  
Karthágó és Babilon romjain.

Sárga fény tolódik vörösön túlra,  
árnyék húzódik hűvös homályba,  
harangok hívnak hálás fohászra  
s a hívők indulnak zarándokútra.

Padom magányán bronzszobrot alkotok  
s a bodros, pávakék baldachinon  
halkan harcosok kúsznak a finom  
lépcsőkhöz s a cézár impozáns, komor

tógájába szúr a lándzsadöfés  
s míg langyos bíbora arcomra csorog,  
halkan hátamhoz simul a sötét.

## XXXIX.

(Bagdadi éj van, az Iszlám kardja  
ragyog s a Korán szűræk virradatig  
várnak városokban, sivatagban...)

Kápráztató fénykavalkád úszik  
utakon s konkurál zárt boltok hamis  
aranyával. Túlórás koldus – alig  
botorkál – lassacskán padra csúszik,

szakállán simítva méház, hosszan,  
majd koszos szatyrait rakva párnának,  
sóhajtva rádól. Még motoz vállával  
kicsit; fapad roppan s fémláb koppan.

Vibráló fény száguld az utcákra.  
(...tanaik hiábavalóságában  
munkáltak köztünk Próféták – hárman.)

## XL.

Inka császárok barna aranya!  
ajkam bársonyos csókodért sóvárog,  
aromád súlyos, akár a zsoltárok.

Katonák, költők éjszín madara,  
bazár illata, kalifák uralma,  
munkások izzadtsága és nyugalma,  
karavánok tábori parazsa.

Gondokhoz méltó apró Góliát;  
asztalt hozol a riválisok közé,  
békét formálsz a haragosok fölé,  
nyüzsgő létünktől fénylik glóriád,

bizalmat nyújtasz a találkozásban  
s tartalmat alkotsz a várakozásnak...  
...mily' csodálatos a harmóniád!

## XLI.

A holdfény visszapattan a város  
villogó aurájáról s a holdgyöngy  
tovább gurul sápadtan a sáros

égbolton. A talponállónál bort költ  
a csap, friss pogácsa ropogása  
harsog, s szomszédom káromkodása,  
mikor torkába dől a zavaros sör.

...távolabb gubbaszt a nő, kikandikál  
ujja a csukából, csontos háta  
roskatag rongy, párás pillantása  
tán a galaxisokon túlra cikáz,

ki tudja hová, mily' távolba néz,  
s mily' vágyálmok fogják? hogy frászkarikát  
kap, amikor odanyújtom a pénzt...

## XLII.

Bársony talpakon iszkolva olvad  
homályba a lámpafény s az ablakok  
lyukas pillantással bóbiskolnak

félig hunyt rolóik mögött. Cirmos  
ront a falnak, körmöl a vakolaton  
s a palánk magasából szónoklatot  
intéz, míg alatta kutya vinnyog.

Sötét hallgatás moccan a házban;  
fény lobban a szoba lámpásaiból:  
árny húz ruhát hosszan árny karjairól  
s csókot váltanak lassú izzásban.

A szórt, sápadt fény a macskakövön  
halvány ikont rajzol alakjairól;  
múlásról s magányról, ami közös...

## XLIII.

...vibráló árnyék sétál a kopár  
falakon; óvatos a karcsú kamasz,  
sóhajt az utcakő lába nyomán,

puhatoló pillantás fölött tavasz  
s fény fürtös fonata lobog lágyan,  
„- vajon miért hagyta ott az ágyat?”  
lányos marka szorong – valamit takar,

aztán toporog, áll és kicsit kivár,  
míg tovarobog a motor... s vakon  
a falra firkál a szóró flakon  
s ő homályba surran. A házfal silány,

hámló plakátoktól tarka, durva  
tégláin zordan csillan a stilizált,  
éjszín szignó: csak név – nulla! Nulla...

## XLIV.

...a kis park fái közt holdfény kuporog,  
a lágyan hajlongó bokrok alján  
sündisznó robog és morogva dohog

s utamat állja szúrósan, nyalkán:  
fénylő tüskéin álca avar dunna,  
pici pocakján bársonyos a bunda,  
markomban topog parányi talpán,

ám csak pár pillanatig mulatok:  
tűfoga gondosan ujjamba harap  
s villám gyorsan a sövény közé rohan.  
Mit hoz a jövő? – alig kutatom:

miért nyomja vállam a holnap gondja?  
Valahová imbolyog utamon  
halovány holdárnyékom árnyékholdja...